

Zhrnutie výsledkov kontroly hospodárenia s prostriedkami rozpočtu a majetkom Exportno-importnej banky SR za rok 2004 a k 30.09.2006 v subjekte Exportno-importná banka SR

Kontrolná akcia bola vykonaná v zmysle plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2006 a to v subjekte Exportno – importná banka SR (ďalej len „Eximbanka“).

Účelom kontroly bolo preveriť dodržiavanie zásad hospodárnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov pri rozhodovaní zástupcov štátu a orgánov kontrolovaného subjektu na dosiahnutie maximálneho úžitku pre štát, ako aj stanovených cieľov organizácie za obdobie rokov 2004 a 2005 a za obdobie od 01.01.2006 do 30.09.2006.

Predmetom kontroly vykonanej v Eximbanke bola nasledovná problematika:

- Identifikácia a charakteristika finančnej situácie Eximbanky.
- Preverenie vecnej správnosti finančne významných transakcií Eximbanky a ich súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými smernicami spoločnosti pri dodržaní kritérií hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti.
- Vyhodnotenie organizácie, činnosti a účinnosti kontrolných postupov vnútorného kontrolného systému Eximbanky.

Predmet kontroly bol na základe žiadosti Prezídia Policajného zboru SR, Úradu boja proti korupcii, rozšírený o problematiku týkajúcu sa realizácie projektu implementácie nového bankového, poisťového a manažérskeho systému a systému pre riadenie rizík.

Eximbanka bola založená zákonom NR SR o Eximbanke č. 80/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov ako právnická osoba so sídlom v Bratislave.

Predmetom jej činnosti je v súlade so štátnou zahraničnou, zahranično-obchodnou, finančnou, priemyselnou a menovou politikou podporovať vývozné a dovozné aktivity vývozcov a dovozcov financovaním vývozných úverov, poisťovaním vývozných úverov a financovaním dovozných úverov so zámerom zvýšiť konkurencieschopnosť tuzemských výrobkov a podporiť vzájomnú hospodársku výmenu Slovenskej republiky so zahraničím.

Základné imanie Eximbanky tvorili prostriedky poskytnuté na tento účel zo štátneho rozpočtu vo výške 2 000 000 tis. Sk. Po ďalších zvýšeníach základného imania vykazovala Eximbanka k 30.06.2006 základné imanie vo výške 3 000 000 tis. Sk.

Návrh rozpočtu Eximbanky na rok 2005 bol schválený uznesením NR SR s rozpočtovanými nákladmi vo výške 519 545 tis. Sk a výnosmi vo výške 556 775 tis. Sk. Skutočne dosiahnuté náklady k 31.12.2005 boli vykázané vo výške 650 582 tis. Sk a výnosy k rovnakému obdobiu 604 254 tis. Sk.

V zmysle audítovaných výsledkov hospodárenia dosiahla Eximbanka v roku 2005 hospodársky výsledok pred zdanením vo výške 75 442 tis. Sk. Hospodársky výsledok po zdanení predstavoval hodnotu vo výške 43 672 tis. Sk.

Návrh rozpočtu Eximbanky na rok 2006 bol schválený uznesením NR SR s rozpočtovanými nákladmi vo výške 481 300 tis. Sk a výnosmi vo výške 516 900 tis. Sk. K 30.06.2006 vykazovala Eximbanka výsledok hospodárenia pred zdanením v objeme 59 598 tis. Sk.

Kontrolou dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných smerníc spoločnosti NKÚ SR zistil, že interná smernica Eximbanky o obstarávaní tovarov, prác alebo služieb nebola vypracovaná v súlade so zákonom č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní.

Eximbanka v kontrolovanom období pri obstarávaní tovarov, prác a služieb nepostupovala v súlade so zákonom č. 523/2003 Z. z. a zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní. Svoj postup pri verejnom obstarávaní zdôvodnila Eximbanka iným právnym názorom na predmetnú oblasť.

Kontrolou dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti použitia finančných prostriedkov Eximbankou neboli zistené také nedostatky, ktoré by mohli zásadným spôsobom negatívne ovplyvniť jej hospodárenie s dopadom na plnenie jej hlavných cieľov.

Niektoré prípady nedodržania zásad hospodárnosti pri nakladaní s finančnými prostriedkami a majetkom Eximbanky boli zistené:

- v oblasti zaradovania majetku do používania bolo zo 6 preverovaných zmlúv zistené v jednom prípade nezariadenie nakúpeného softvérového a hardvérového zariadenia v sume 4 492 779,- Sk do majetku, napriek tomu, že tento majetok už Eximbanka používala,
- v oblasti dodržiavania termínov splatnosti boli v 3 prípadoch zistené ich oneskorené úhrady zo strany Eximbanky čím sa Eximbanka vystavovala riziku uplatnenia sankcií za omeškané platby. NKÚ SR uvedené konštatoval napriek tomu, že sankcie fakturujúce organizácie voči Eximbanke neuplatnili. V tejto oblasti NKÚ SR zistil tiež prípady predčasných úhrad faktúr a úhrad pred realizáciou plnenia vyplývajúceho zo zmluvy,
- v oblasti reklamných plnení bolo zistené, že z 9 preverovaných prípadov nebol v 8 prípadoch v zápisniciach Rady banky uvedený spôsob a výsledky hlasovania a v 3 prípadoch chýbalo uvedenie schválenej sumy.

Interný predpis pre úpravu spôsobu čerpania reprezentačného a sponzorského fondu nemala Eximbanka schválený Dozornou radou. V tejto oblasti NKÚ SR upozornil Eximbanku aj na možné zložitosti hodnotenia ich čerpania vyplývajúce z novelizácie zákona o účtovníctve, ktoré odporučil upraviť novou internou smernicou.

Niektoré nedostatky NKÚ SR konštatoval aj v oblasti úpravy fungovania zložiek vnútorného kontrolného systému Eximbanky.

Kontrolou skutkového stavu, týkajúceho sa zabezpečovania výmeny bankového a poisťného informačného systému NKÚ SR nezistil také konanie zo strany orgánov a zamestnancov Eximbanky, ktoré by v kontrolovanom období bolo v rozpore so záujmami Eximbanky – hospodárnosťou a účelnosťou použitia finančných prostriedkov resp. v rozpore so zmluvnými vzťahmi uzatvorenými v tejto oblasti.

Na základe kontrolou zisteného stavu v jednotlivých oblastiach NKÚ SR odporučil kontrolovanému subjektu zlepšiť stav v nasledovných oblastiach činnosti:

1. V oblasti obstarávania tovarov, prác a služieb uplatňovať vo svojej činnosti zákon č. 25/2006 Z. z o verejnom obstarávaní.
2. Pri úhradách faktúr využívať maximálne hospodárne termín splatnosti uvedený vo faktúrach, zároveň však nevystavovať Eximbanku prípadným možným zmluvným sankciám z dôvodu oneskorených úhrad faktúr.
3. Pri realizácii reklamných a propagačných služieb zabezpečiť vypracovanie všeobecných pokynov, ktoré by upravovali postupy čerpania prostriedkov na reprezentačné a propagačné účely, tak aby ich čerpanie bolo v súlade s plánom schváleným Radou banky.
4. Vzhľadom k tomu, že tvorba reprezentačného a sponzorského fondu bola v zmysle § 17a zákona o účtovníctve v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 01.01.2006 zrušená a dopad tohto legislatívneho stavu nebol vo vnútorných predpisoch Eximbanky doposiaľ upravený, NKÚ SR odporučil, jeho úpravu interným predpisom a to najmä z dôvodov, že v prípade jeho neupravenia by bol v Eximbanke vytvorený priestor pre neefektívne a netransparentné vynakladanie finančných prostriedkov v tejto oblasti.
5. Zmluvy týkajúce sa najmä prezentácie Eximbanky, jej reklamnej činnosti a promotion akcií uzatvárať maximálne transparente a overiteľným spôsobom.
6. Zabezpečiť vyhotovovanie zápisníc zo zasadnutia Rady banky obvyklým spôsobom v súlade s jej Rokovacím poriadkom tak, aby v nich boli uvedené výsledky hlasovania členov Rady banky.
7. Prehodnotiť efektívnosť využívania predplatených členských poplatkov v kluboch, najmä vo vzťahu k ich využívaniu pre a plnenie hlavných úloh Eximbanky.
8. V rámci interných predpisov odstrániť systémový nedostatok, ktorý rozporne upravuje zodpovednosť útvaru kontroly a vnútorného auditu Eximbanky za kontrolovanie činností, za ktorých fungovanie je podľa iného predpisu Eximbanky aj zodpovedný.
9. V oblasti interných predpisov, ktoré doteraz neboli v Dozornej rade schválené tak ako to ukladá ustanovenie § 9 ods. 3 písm. b) zákona o Eximbanke, tieto prehodnotiť a nechať schváliť Dozornou radou.
10. Kontrolnú činnosť útvaru kontroly a vnútorného auditu zamerať aj na dodržiavanie smerníc zo strany orgánov Eximbanky s tým, aby Dozorná rada v prípade zistených nedostatkov mohla operatívne riešiť vzniknuté disproporcie.
11. V nadväznosti na túto oblasť NKÚ SR odporučil zapracovať do interných predpisov Eximbanky ustanovenia, ktoré by riešili zvýšenie nezávislosti útvaru vnútornej kontroly na orgánoch Eximbanky – Rade banky a generálnom riaditeľovi vo vzťahu k rozhodovaniu o ich odmeňovaní a odvolávaní z funkcie. Tieto právomoci NKÚ SR odporučil podriaďiť schvaľovaniu Dozornej rady.

Výsledky kontroly boli prerokované s generálnym riaditeľom Eximbanky. Na odstránenie

zistených nedostatkov Eximbanka prijala opatrenia, ktorých plnenie bude v rámci svojej činnosti NKÚ SR sledovať a kontrolovať.

NKÚ SR Správu o výsledku kontroly zaslal pre informáciu a ďalšie využitie Výboru NR SR pre financie, rozpočet a menu a Ministerstvu financií SR.